

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA

JEZYK POLSKI

KLASY IV-VIII

ROK SZKOLNY 2019/2020

System oceniania z języka polskiego został opracowany na podstawie:

- Ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59)
- Rozporządzenia MEN z dnia 10 czerwca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz. U. 2015, poz. 843)
- Rozporządzenia MEN z dnia z dnia 11 sierpnia 2016 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz. U. 2016, poz. 1278)
- Rozporządzenia MEN z dnia z dnia 25 sierpnia 2017 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz. U. 2017, poz. 1651)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 lutego 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz. U. 2019 poz. 372)
- Statut Szkoły Podstawowej nr 1 im. Tytusa Działyńskiego
- Programu nauczania:
  - języka polskiego „Między nami. Program nauczania języka polskiego w szkole podstawowej w klasach IV-VIII, oprac.J. Piasta-Siechowicz, A. Łuczak, A. Murdzek, E. Prylińska

Numery dopuszczenia podręczników: j. polski klasa IV MEN: 867/1/2017, klasa V MEN: 867/2/2018, klasa VI MEN: 867/3/2019 , klasa VII- MEN: 867/4/2017, klasa VIII- MEN: 867/5/2018

Wstęp

Cele nauczania języka polskiego

Nadrzędnym celem nauczania języka polskiego w szkole podstawowej jest wychowanie kompetentnego, świadomego odbiorcy literatury i kultury, znającego zarówno tradycję, jak i współczesną kulturę, poprzez nabywanie i rozwijanie umiejętności wsparte potrzebną wiedzą w zakresie kształcenia językowego i kulturalno-literackiego.

Kryterium doboru tekstów literackich i innych tekstów kultury przedstawianych uczniom są ich możliwości percepcyjne, walory artystyczne dzieł oraz sposób prowadzenia dialogu ze współczesnością. Bardzo ważnym aspektem jest również funkcja wychowawcza – wartości, do których się odwołują wybrane teksty kultury, mają pomóc młodemu człowiekowi w dokonywaniu mądrych wyborów, skłaniają do samodzielnych refleksji i ocen, rozwijają wrażliwość i zamiłowania artystyczne, a tym samym uczą aktywnego uczestnictwa w kulturze, szacunku dla tradycji, wpływają na rozwój osobowości ucznia.

Obcowanie z różnymi tekstami kultury prowadzi do

- poznawania: ich treści, gatunków, twórców, oraz pojęć związanych z literaturą, językiem, kulturą; nauki o strukturze języka i sposobów jego funkcjonowania jako narzędzia porozumiewania się; a także do obcowania z tradycją, zwłaszcza europejską.
- stwarza okazję do werbalnego i niewerbalnego; poprawnego, skutecznego, adekwatnego do sytuacji komunikowania się w formie pisemnej i ustnej
- angażuje uczniów do działania zmierzającego do zdobywania wiedzy i umiejętności poprzez:
  - mówienie, słuchanie, pisanie, czytanie, patrzenie, zauważanie, nazywanie, działania plastyczne, projektowanie, inscenizowanie;
  - kultywowanie tradycji narodowej;
  - wykorzystanie technologii informacyjnej
- do samopoznania, kształtowania osobowości i poznawania, a także ustosunkowywania się do różnych wartości.

Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów.

1. Zgodnie z Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania przyjmuje się za obowiązującą tradycyjną skalę ocen od 1 do 6. Przy czym wszystkim ocenom częściowym przypisuje się wagi. Dopuszczalne jest stosowanie ocen z plusem lub minusem. Plus podnosi wartość oceny o 0,5 a minus obniża ocenę o 0,25.
2. Oceny będą wystawiane za następujące formy pracy:
  - a) Sprawdziany, testy (waga 3)
  - b) kartkówki (waga 2)
  - c) odpowiedź (waga 2)
  - d) zadania domowe (waga 1)
  - e) praca na lekcji (waga 1)
  - f) praca dodatkowa (waga 2)
  - g) aktywność (waga 2)
  - h) nieprzygotowanie do lekcji (waga 1)
  - i) prowadzenie zeszytu (waga 1)
  - j) recytacja, głos w dyskusji (waga 2)
  - k) praca w grupie (waga 2)
  - l) praca długoterminowa – np. przygotowanie do konkursu(waga 2)
  - m) wypowiedź pisemna(waga 2)
  - n) praca twórcza (waga 2)
  - o) udział w konkursach waga 1 (etap szkolny lub gminny), waga 2 (etap powiatowy), waga 3(etap wojewódzki).
3. W przypadku wybranych form aktywności oceny mogą być wystawiane na podstawie zgromadzonych przez ucznia plusów i minusów. Trzy „+” to ocena bardzo dobra, trzy „-” to ocena niedostateczna.
4. Prace pisemne przechowuje nauczyciel i są do wglądu dla uczniów i ich rodziców na zasadach określonych w Statucie szkoły, w szczególności w rozdziale o Wewnątrzszkolnym Systemie Oceniania.
5. Ocena za pracę pisemną wystawiana jest na podstawie liczby zdobytych punktów, według następujących kryteriów:

a) Klasy IV – VI

Poniżej 30% możliwych do uzyskania punktów - niedostateczny

30% - 50% - dopuszczający

51% - 74% - dostateczny

75% - 89% - dobry

90% - 99% - bardzo dobry

100% – celujący uzyskuje uczeń, który opanował w 100% podstawę programową

b) Klasy VII – VIII

Poniżej 40% możliwych do uzyskania punktów - niedostateczny

40% - 55% - dopuszczający

56% - 75% - dostateczny

76% - 89% - dobry

90% - 97% - bardzo dobry

98% - 100% – celujący

- c)** Warunki i tryb otrzymywania oceny wyższej niż przewidywana ocena śródroczna lub roczna, określa Statut szkoły, w szczególności rozdział o Wewnątrzszkolnym Systemie Oceniania.

6. W nauczaniu dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, możliwości ucznia są punktem wyjścia do formułowania wymagań, dlatego ocenia się przede wszystkim postępy i wkład pracy oraz wysiłek włożony w przyswojenie wiadomości przez danego ucznia.
7. Każdy sprawdzian uczeń musi zaliczyć w terminie uzgodnionym z nauczycielem – nie później jednak niż do dwóch tygodni od daty sprawdzianu lub powrotu do szkoły po czasowej nieobecności. W przypadku ponownej nieobecności ucznia w ustalonym terminie uczeń pisze sprawdzian po powrocie do szkoły. Zaliczenie polega na pisaniu sprawdzianu o tym samym stopniu trudności. W sytuacjach uzasadnionych nauczyciel może zwolnić ucznia z zaliczania zaległego sprawdzianu lub wydłużyć termin zaliczenia.

8. Każdy sprawdzian musi zostać zaliczony w formie ustalonej z nauczycielem. Brak zaliczenia pracy pisemnej nauczyciel oznacza wpisując w rubrykę ocen „0”. Po upływie dwóch tygodni, od pojawienia się takiego wpisu w e-dzienniku i/lub powrotu ucznia po dłuższej nieobecności do szkoły, uczeń zobowiązany jest taki sprawdzian zaliczyć.
9. Przy poprawianiu oceny obowiązuje zakres materiału, jaki obowiązywał w dniu pisania sprawdzianu, kartkówki lub odpowiedzi ustnej.
10. Uczeń może poprawić każdą ocenę ze sprawdzianu lub kartkówki tylko raz w formie ustalonej z nauczycielem i w czasie z nim uzgodnionym. Do średniej liczą się obie oceny. Ocena z poprawy otrzymuje odpowiednią wagę, a pierwotna wagę 1. W przypadku uzyskania w ramach poprawy oceny niższej pozostaje ocena wyższa.
11. Ustalenia dotyczące różnych form pracy:

a) Sprawdziany

Sprawdziany są przeprowadzane po zakończeniu działu. Sprawdzian jest zapowiadany tydzień wcześniej i omówiony jest jego zakres. Zakres materiału utrwalony jest na lekcji powtórzeniowej. Sprawdziany są obowiązkowe. Uczeń może poprawić każdą ocenę ze sprawdzianu tylko raz w terminie do dwóch tygodni od otrzymania oceny. Do średniej liczą się obie oceny (ocena z poprawy otrzymuje wagę 3, a pierwotna - wagę 1).

b) Kartkówki

Kartkówki trwają 5-20 min. Nie muszą być zapowiadane i mogą obejmować zakres co najwyżej trzech ostatnich lekcji. Uczeń może poprawić każdą ocenę z kartkówki tylko raz, w terminie do dwóch tygodni od otrzymania oceny. Do średniej liczą się obie oceny (ocena z poprawy otrzymuje wagę 2, a pierwotna - wagę 1).

c) Odpowiedzi ustne

Termin odpowiedzi nie jest podawany do wiadomości ucznia. Uczeń ma czas na zastanowienie się. Odpowiedź ucznia trwa około 5-10 min. Dodatkowe pytanie naprowadzające obniża ocenę.

d) Prace domowe

Prace domowe są obowiązkowe. Za trzykrotne nie odrobienie pracy domowej, brak zeszytu, zeszytu ćwiczeń, nie przygotowanie do lekcji uczeń otrzymuje ocenę

niedostateczną. Uczeń nie otrzymuje oceny niedostatecznej, gdy przed lekcją zgłosił, iż nie potrafił w domu sam wykonać zadanej pracy, powinien jednak wówczas pokazać pisemne próby rozwiązania wszystkich przykładów lub zadań.

e) Aktywność

Ważnym składnikiem oceny ucznia jest sposób, w jaki zdobywa wiedzę i nabywa nowe umiejętności. Wszelkie zauważalne na lekcji starania: zgłaszanie się do odpowiedzi, pomoc innym w zrozumieniu problemu, aktywne uczestnictwo w lekcji, szybkość rozwiązywania problemów są nagradzane jako aktywność.

12. Stosowane jest ocenianie wspierające ucznia o charakterze motywującym. Przekazywane są różne formy informacji zwrotnej zawierającej 4 elementy:

- a) wyszczególnienie i docenienie dobrych elementów pracy ucznia,
- b) określenie tego, co wymaga poprawienia lub dodatkowej pracy ze strony ucznia, aby uzupełnić braki w wiedzy oraz opanować wymagane umiejętności,
- c) przekazanie uczniowi wskazówek, w jaki sposób powinien poprawić pracę,
- d) wskazanie uczniowi sposobu, w jaki powinien pracować dalej.

13. Ocenę klasyfikacyjną semestralną, roczną, końcową ustala się jako średnią ważoną:

- a) dopuszczający – jeśli średnia ważona znajduje się w przedziale 1,75 – 2,74
- b) dostateczny - jeśli średnia ważona znajduje się w przedziale 2,75 – 3,74
- c) dobry - jeśli średnia ważona znajduje się w przedziale 3,75 – 4,74
- d) bardzo dobry - jeśli średnia ważona znajduje się w przedziale 4,75 – 5,59
- e) celujący - jeśli średnia ważona wynosi co najmniej 5,60

Sposoby informowania uczniów i rodziców o indywidualnych i zbiorowych osiągnięciach.

1. Rodzic oraz uczeń jest na bieżąco informowany o otrzymywanych ocenach. Dziennik elektroniczny „Librus” umożliwia bieżący przepływ informacji.
2. Każda ocena jest jawna i uzasadniona ustnie lub pisemnie.
3. Informację o planowanej ocenie klasyfikacyjnej podaje się uczniowi co najmniej dwa tygodnie przed końcem semestru.

4. Informację o planowanej ocenie niedostatecznej na semestr otrzymuje uczeń i jego rodzice miesiąc przed końcem semestru.
5. Rodzice są informowani o osiągnięciach swoich dzieci podczas zebrań ogólnych, które odbywają się w terminach ustalonych na początku każdego roku szkolnego.
6. Zarówno uczeń jak i rodzice mają prawo do obejrzenia prac pisemnych oraz ocen cząstkowych w dzienniku. Sprawdzone i ocenione prace kontrolne uczniów przedstawiane są do wglądu uczniom na zajęciach dydaktycznych. Prace pisemne zawierają krótkie pisemne lub ustne uzasadnienie oceny, w którym nauczyciel wskazuje wiadomości i umiejętności opanowane przez ucznia w porównaniu z wymaganiami edukacyjnymi z obszaru sprawdzanego testem lub klasówką. W przypadku karkówek uzasadnienie oceny nie jest wymagane, ale obowiązkowo ta forma sprawdzenia powinna być opatrzona komentarzem (ustnym lub pisemnym) wskazującym, w jaki sposób uczeń powinien nadrobić braki oraz jakiego zakresu one dotyczą.
7. Rodzice (prawni opiekunowie) mają możliwość wglądu w pisemne prace dzieci na zebraniach ogólnych, konsultacjach w wyznaczonych godzinach i dniach tygodnia, podczas indywidualnych spotkań z nauczycielem lub poprzez wykonanie zdjęcia lub kserokopii.

Zasady współdziałania z uczniami, rodzicami i pedagogiem szkolnym w celu poprawy niezadowolających wyników nauczania.

1. Ustalenie jakie partie materiału wymagają nadrobienia.
2. Ustalenie sposobu nadrobienia zaległości:
  - a) pomoc nauczyciela,
  - b) pomoc koleżeńska,
  - c) praca własna,
  - d) zajęcia wyrównawcze
  - e) współpraca z pedagogiem szkolnym: wspólne ustalanie sposobu pracy z uczniami mającymi problemy dydaktyczne i wychowawcze.

Wymagania na poszczególne śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne

Wymagania edukacyjne do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych wynikających z realizowanego programu nauczania z języka polskiego stanowią załączniki do Przedmiotowego Systemu Oceniania z języka polskiego

- a) Klasa 4 – załącznik nr 1,

- b)** Klasa 5 – załącznik nr 2,
- c)** Klasa 6 – załącznik nr 3,
- d)** Klasa 7 – załącznik nr 4,
- e)** Klasa 8 – załącznik nr 5

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA

HISTORIA KLASY IV-VIII

ROK SZKOLNY 2019/2020

System oceniania z historii i wiedzy o społeczeństwie został opracowany na podstawie:

- Ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59)
- Rozporządzenia MEN z dnia 10 czerwca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz. U. 2015, poz. 843)
- Rozporządzenia MEN z dnia z dnia 11 sierpnia 2016 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz. U. 2016, poz. 1278)
- Rozporządzenia MEN z dnia z dnia 25 sierpnia 2017 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz. U. 2017, poz. 1651)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 lutego 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz. U. 2019 poz. 372)
- Statut Szkoły Podstawowej nr 1 im. Tytusa Działyńskiego
- Programów nauczania:
  - historii „Program nauczania Historia Szkoła podstawowa Klasy 4–8”, oprac. Anita Plumińska-Mieloch oraz Program nauczania historii kl.4-8 "Wczoraj i dziś", oprac. dr Tomasz Maćkowski

Numery dopuszczenia podręczników: HISTORIA klasa IV-877/1/2017, klasa V-877/2/2018, klasa VI-877/3/2019, klasa VII-882/4/2017, klasa VIII-877/5/2018 oraz WOS klasa VIII-874/2017.

Wstęp

Cele nauczania historii

Podczas przedmiotu historia w naturalny sposób kształtowane są takie wartości jak: ojczyzna, naród, państwo, symbole narodowe i państwowe, patriotyzm, pamięć historyczna, prawda, sprawiedliwość, dobro, piękno, wolność, solidarność, odpowiedzialność, odwaga, krytycyzm, tolerancja, tożsamość, kultura.

Poznanie ważnych wydarzeń z dziejów narodu polskiego, zwłaszcza poprzez dokonania wybitnych postaci historycznych; zapoznanie z symbolami narodowymi, państwowymi i religijnymi; wyjaśnienie ich znaczenia oraz kształtowanie szacunku wobec nich to rola historii. Rozbudzanie poczucia miłości do ojczyzny przez szacunek i przywiązanie do tradycji i historii własnego narodu oraz jego osiągnięć, kultury oraz języka ojczystego jest kształtowane podczas realizacji przedmiotu historia.

Równie ważne jest kształtowanie więzi z krajem ojczystym, świadomości obywatelskiej, postawy szacunku i odpowiedzialności za własne państwo, utrwalanie poczucia godności i dumy narodowej. Istotne jest budzenie przekonania, że nie można budować przyszłości bez pamięci historycznej, bez kształtowania szacunku dla dziedzictwa narodowego oraz wyrabiania poczucia troski o pamiątki i zabytki historyczne. Rozbudzanie zainteresowań własną przeszłością, swojej rodziny oraz historią lokalną i regionalną są podstawą budowania szacunku dla innych ludzi oraz dokonań innych narodów.

Kształtowanie zrozumienia dla takich wartości jak: prawda, dobro, sprawiedliwość, piękno, rozwijanie wrażliwości moralnej i estetycznej oraz rozwijanie wyobraźni historycznej są także kształtowane podczas realizacji przedmiotu historia.

Historia kształtuje także zdolności humanistyczne, sprawność językową, umiejętności samodzielnego poszukiwania wiedzy i korzystania z różnorodnych źródeł informacji, formułowania oraz wypowiedzania własnych opinii.

Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów.

1. Zgodnie z Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania przyjmuje się za obowiązującą tradycyjną skalę ocen od 1 do 6. Przy czym wszystkim ocenom cząstkowym przypisuje się wagi. Dopuszczalne jest stosowanie ocen z plusem lub minusem. Plus podnosi wartość oceny o 0,5 a minus obniża ocenę o 0,25.

2. Oceny będą wystawiane za następujące formy pracy:
- a) sprawdziany (waga 3)
  - b) test (waga 3)
  - c) kartkówki (waga 2)
  - d) odpowiedź ustna (waga 2)
  - e) zadania domowe (waga 1)
  - f) praca na lekcji (waga 1)
  - g) praca dodatkowa (waga 2)
  - h) aktywność (waga 2)
  - i) wystąpienie (recytacja, prezentacja, głos w dyskusji) (waga 2)
  - j) samodzielne prowadzenie elementów lekcji (waga 2)
  - k) projekt (waga 2)
  - l) udział w konkursach (waga 1 etap szkolny lub gminny; waga 2 etap powiatowy; waga 3 etap wojewódzki)
  - m) praca długoterminowa (np. przygotowanie do konkursu) (waga 2)
  - n) praca w grupie (waga 1)
  - o) prowadzenie zeszytu (waga 1)
  - p) nieprzygotowanie do lekcji (waga 1)
3. W przypadku wybranych form aktywności oceny mogą być wystawiane na podstawie zgromadzonych przez ucznia plusów i minusów. Trzy „+” to ocena bardzo dobra, trzy „-” to ocena niedostateczna.
4. Prace pisemne przechowuje nauczyciel i są do wglądu dla uczniów i ich rodziców na zasadach określonych w Statucie szkoły, w szczególności w rozdziale o Wewnątrzszkolnym Systemie Oceniania.
5. Ocena za pracę pisemną wystawiana jest na podstawie liczby zdobytych punktów, według następujących kryteriów:

a) Klasy IV – VI

Poniżej 30% możliwych do uzyskania punktów - niedostateczny

30% - 50% - dopuszczający

51% - 74% - dostateczny

75% - 89% - dobry

90% - 99% - bardzo dobry

100% – celujący uzyskuje uczeń, który opanował w 100% podstawę programową

b) Klasy VII – VIII

Poniżej 40% możliwych do uzyskania punktów - niedostateczny

40% - 55% - dopuszczający

56% - 75% - dostateczny

76% - 89% - dobry

90% - 97% - bardzo dobry

98% - 100% – celujący

- c) Warunki i tryb otrzymywania oceny wyższej niż przewidywana ocena śródroczna lub roczna, określa Statut szkoły, w szczególności rozdział o Wewnątrzszkolnym Systemie Oceniania.

6. W nauczaniu dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, możliwości ucznia są punktem wyjścia do formułowania wymagań, dlatego ocenia się przede wszystkim postępy i wkład pracy oraz wysiłek włożony w przyswojenie wiadomości przez danego ucznia.
7. Każdy sprawdzian uczeń musi zaliczyć w terminie uzgodnionym z nauczycielem – nie później jednak niż do dwóch tygodni od daty sprawdzianu lub powrotu do szkoły po czasowej nieobecności. W przypadku ponownej nieobecności ucznia w ustalonym terminie uczeń pisze sprawdzian po powrocie do szkoły. Zaliczenie polega na pisaniu sprawdzianu o tym samym stopniu trudności. W sytuacjach uzasadnionych nauczyciel może zwolnić ucznia z zaliczania zaległego sprawdzianu lub wydłużyć termin zaliczenia.
8. Każdy sprawdzian musi zostać zaliczony w formie ustalonej z nauczycielem. Brak zaliczenia pracy pisemnej nauczyciel oznacza wpisując w rubrykę ocen „0”. Po upływie dwóch tygodni, od pojawienia się takiego wpisu w e-dzienniku i/lub powrotu ucznia po dłuższej nieobecności do szkoły, uczeń zobowiązany jest taki sprawdzian zaliczyć.

9. Przy poprawianiu oceny obowiązuje zakres materiału, jaki obowiązywał w dniu pisania sprawdzianu, kartkówki.
10. Uczeń może poprawić każdą ocenę ze sprawdzianu lub kartkówki tylko raz w formie ustalonej z nauczycielem i w czasie z nim uzgodnionym. Do średniej liczą się obie oceny. Ocena z poprawy otrzymuje odpowiednią wagę, a pierwotna wagę 1. W przypadku uzyskania w ramach poprawy oceny niższej pozostaje ocena wyższa.

11. Ustalenia dotyczące różnych form pracy:

a) Sprawdziany

Sprawdziany są przeprowadzane po zakończeniu działu. Sprawdzian jest zapowiadany tydzień wcześniej i omówiony jest jego zakres. Zakres materiału utrwalony jest na lekcji powtórzeniowej. Sprawdziany są obowiązkowe. Uczeń może poprawić każdą ocenę ze sprawdzianu tylko raz w terminie do dwóch tygodni od otrzymania oceny. Do średniej liczą się obie oceny (ocena z poprawy otrzymuje wagę 3, a pierwotna - wagę 1).

b) Kartkówki

Kartkówki trwają 5-20 min. Nie muszą być zapowiadane i mogą obejmować zakres co najwyżej trzech ostatnich lekcji. Uczeń może poprawić każdą ocenę z kartkówki tylko raz, w terminie do dwóch tygodni od otrzymania oceny. Do średniej liczą się obie oceny (ocena z poprawy otrzymuje wagę 2, a pierwotna - wagę 1).

c) Odpowiedzi ustne

Termin odpowiedzi nie jest podawany do wiadomości ucznia. Uczeń ma czas na zastanowienie się. Odpowiedź ucznia trwa około 5-10 min. Dodatkowe pytanie naprowadzające obniża ocenę.

d) Prace domowe

Prace domowe są obowiązkowe. Za trzykrotne nie odrobienie pracy domowej, brak zeszytu, zeszytu ćwiczeń, nie przygotowanie do lekcji uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną. Uczeń nie otrzymuje oceny niedostatecznej, gdy przed lekcją zgłosił, iż nie potrafił w domu sam wykonać zadanej pracy, powinien jednak wówczas pokazać pisemne próby rozwiązania wszystkich przykładów lub zadań.

e) Aktywność

Ważnym składnikiem oceny ucznia jest sposób, w jaki zdobywa wiedzę i nabywa nowe umiejętności. Wszelkie zauważalne na lekcji starania: zgłaszanie się do odpowiedzi, pomoc innym w zrozumieniu problemu, aktywne uczestnictwo w lekcji, szybkość rozwiązywania problemów są nagradzane jako aktywność.

12. Stosowane jest ocenianie wspierające ucznia o charakterze motywującym. Przekazywane są różne formy informacji zwrotnej zawierającej 4 elementy:

- e) wyszczególnienie i docenienie dobrych elementów pracy ucznia,
- f) określenie tego, co wymaga poprawienia lub dodatkowej pracy ze strony ucznia, aby uzupełnić braki w wiedzy oraz opanować wymagane umiejętności,
- g) przekazanie uczniowi wskazówek, w jaki sposób powinien poprawić pracę,
- h) wskazanie uczniowi sposobu, w jaki powinien pracować dalej.

13. Ocenę klasyfikacyjną semestralną, roczną, końcową ustala się jako średnią ważoną:

- a) dopuszczający – jeśli średnia ważona znajduje się w przedziale 1,75 – 2,74
- b) dostateczny - jeśli średnia ważona znajduje się w przedziale 2,75 – 3,74
- c) dobry - jeśli średnia ważona znajduje się w przedziale 3,75 – 4,74
- d) bardzo dobry - jeśli średnia ważona znajduje się w przedziale 4,75 – 5,59
- e) celujący - jeśli średnia ważona wynosi co najmniej 5,60

Sposoby informowania uczniów i rodziców o indywidualnych i zbiorowych osiągnięciach.

1. Rodzic oraz uczeń jest na bieżąco informowany o otrzymywanych ocenach. Dziennik elektroniczny „Librus” umożliwia bieżący przepływ informacji.
2. Każda ocena jest jawna i uzasadniona ustnie lub pisemnie.
3. Informację o planowanej ocenie klasyfikacyjnej podaje się uczniowi co najmniej dwa tygodnie przed końcem semestru.
4. Informację o planowanej ocenie niedostatecznej na semestr otrzymuje uczeń i jego rodzice miesiąc przed końcem semestru.
5. Rodzice są informowani o osiągnięciach swoich dzieci podczas zebrań ogólnych, które odbywają się w terminach ustalonych na początku każdego roku szkolnego.

6. Zarówno uczeń jak i rodzice mają prawo do obejrzenia prac pisemnych oraz ocen częściowych w dzienniku. Sprawdzone i ocenione prace kontrolne uczniów przedstawiane są do wglądu uczniom na zajęciach dydaktycznych. Prace pisemne zawierają krótkie pisemne lub ustne uzasadnienie oceny, w którym nauczyciel wskazuje wiadomości i umiejętności opanowane przez ucznia w porównaniu z wymaganiami edukacyjnymi z obszaru sprawdzanego testem lub klasówką. W przypadku karkówek uzasadnienie oceny nie jest wymagane, ale obowiązkowo ta forma sprawdzenia powinna być opatrzona komentarzem (ustnym lub pisemnym) wskazującym, w jaki sposób uczeń powinien nadrobić braki oraz jakiego zakresu one dotyczą.
7. Rodzice (prawni opiekunowie) mają możliwość wglądu w pisemne prace dzieci na zebraniach ogólnych, konsultacjach w wyznaczonych godzinach i dniach tygodnia, podczas indywidualnych spotkań z nauczycielem lub poprzez wykonanie zdjęcia lub kserokopii.

Zasady współdziałania z uczniami, rodzicami i pedagogiem szkolnym w celu poprawy niezadowolających wyników nauczania.

1. Ustalenie jakie partie materiału wymagają nadrobienia.
2. Ustalenie sposobu nadrobienia zaległości:
  - a) pomoc nauczyciela,
  - b) praca własna,
  - c) zajęcia wyrównawcze
  - d) współpraca z pedagogiem szkolnym: wspólne ustalanie sposobu pracy z uczniami mającymi problemy dydaktyczne i wychowawcze.

Wymagania na poszczególne śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne

Wymagania edukacyjne do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych wynikających z realizowanego programu nauczania z historii i wiedzy o społeczeństwie stanowią załączniki do Przedmiotowego Systemu Oceniania z historii

- a) Klasa 4 – załącznik nr 6,
- b) Klasa 5 – załącznik nr 7,
- c) Klasa 6 – załącznik nr 8,
- d) Klasa 7 – załącznik nr 9,
- e) Klasa 8 – załącznik nr 10.

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA

WIEDZA O SPOŁECZEŃSTWIE

KLASY VIII

ROK SZKOLNY 2019/2020

System oceniania z wiedzy o społeczeństwie został opracowany na podstawie:

- Ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59)
- Rozporządzenia MEN z dnia 10 czerwca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz. U. 2015, poz. 843)
- Rozporządzenia MEN z dnia z dnia 11 sierpnia 2016 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz. U. 2016, poz. 1278)
- Rozporządzenia MEN z dnia z dnia 25 sierpnia 2017 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz. U. 2017, poz. 1651)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 lutego 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz. U. 2019 poz. 372)
- Statut Szkoły Podstawowej nr 1 im. Tytusa Działyńskiego
- Programów nauczania:
  - wiedzy o społeczeństwie Program nauczania wiedzy o społeczeństwie w szkole podstawowej "Dziś i jutro", oprac. Barbara Furman

Numery dopuszczenia podręczników: WOS klasa VIII-874/2017.

Wstęp

Cele nauczania wiedzy o społeczeństwie

Nadrzędnemu celowi kształcenia w zakresie wiedzy o społeczeństwie – kształtowaniu postaw obywatelskich i prospołnotowych – sprzyjać ma nabywanie wiedzy i rozwijanie umiejętności

dotyczących kolejnych kręgów środowiskowych, z którymi styka się uczeń: od rodziny i szkoły przez wspólnotę lokalną i regionalną, aż do wspólnoty narodowej, państwowej i międzynarodowej. Kształcenie to ma umożliwić rozwój umiejętności refleksyjnej obserwacji otaczającej rzeczywistości społecznej, w tym życia publicznego.

Konieczna jest taka realizacja treści nauczania, aby uczniowie rozumieli przydatność poszczególnych zagadnień w codziennym życiu człowieka – członka poszczególnych grup i wspólnot społecznych. Sprzyjać to ma rozwojowi umiejętności rozpoznawania i rozwiązywania prostych problemów w życiu społecznym. Kształcenie to ma także prowadzić do ugruntowania postaw szacunku dla dziedzictwa narodowego i ogólnoswiatowego oraz ciekawości poznawczej, otwartości i tolerancji.

Celem działań edukacyjnych podejmowanych przez nauczycieli wiedzy o społeczeństwie jest stworzenie warunków, które umożliwią uczniom:

- zdobycie wiedzy niezbędnej do rozumienia podstawowych procesów społecznych, kulturowych i politycznych zachodzących w Polsce i na świecie;
- wykształcenie umiejętności, które pozwolą mu stać się świadomym, aktywnym i odpowiedzialnym członkiem społeczności lokalnej i regionalnej, członkiem wspólnoty narodowej i etnicznej, obywatelem RP;
- kształtowanie wartości i postaw, które umożliwiają rozwój człowieka, stanowiących fundament polskiego dziedzictwa narodowego, budujących kapitał społeczny niezbędny do funkcjonowania współczesnego demokratycznego społeczeństwa.

Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów.

1. Zgodnie z Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania przyjmuje się za obowiązującą tradycyjną skalę ocen od 1 do 6. Przy czym wszystkim ocenom częściowym przypisuje się wagi. Dopuszczalne jest stosowanie ocen z plusem lub minusem. Plus podnosi wartość oceny o 0,5 a minus obniża ocenę o 0,25.
2. Oceny będą wystawiane za następujące formy pracy:
  - a) sprawdziany (waga 3)
  - b) test (waga 3)
  - c) kartkówki (waga 2)
  - d) odpowiedź ustna (waga 2)

- e) zadania domowe (waga 1)
  - f) praca na lekcji (waga 1)
  - g) praca dodatkowa (waga 2)
  - h) aktywność (waga 2)
  - i) wystąpienie (recytacja, prezentacja, głos w dyskusji) (waga 2)
  - j) samodzielne prowadzenie elementów lekcji (waga 2)
  - k) projekt (waga 2)
  - l) udział w konkursach (waga 1 etap szkolny lub gminny; waga 2 etap powiatowy; waga 3 etap wojewódzki)
  - m) praca długoterminowa (np. przygotowanie do konkursu) (waga 2)
  - n) praca w grupie (waga 1)
  - o) prowadzenie zeszytu (waga 1)
  - p) nieprzygotowanie do lekcji (waga 1)
3. W przypadku wybranych form aktywności oceny mogą być wystawiane na podstawie zgromadzonych przez ucznia plusów i minusów. Trzy „+” to ocena bardzo dobra, trzy „-” to ocena niedostateczna.
4. Prace pisemne przechowuje nauczyciel i są do wglądu dla uczniów i ich rodziców na zasadach określonych w Statucie szkoły, w szczególności w rozdziale o Wewnętrzny Systemie Oceniania.
5. Ocena za pracę pisemną wystawiana jest na podstawie liczby zdobytych punktów, według następujących kryteriów:

a) Klasy VII – VIII

Poniżej 40% możliwych do uzyskania punktów - niedostateczny

40% - 55% - dopuszczający

56% - 75% - dostateczny

76% - 89% - dobry

90% - 97% - bardzo dobry

98% - 100% – celujący

- b) Warunki i tryb otrzymywania oceny wyższej niż przewidywana ocena śródroczna lub roczna, określa Statut szkoły, w szczególności rozdział o Wewnątrzszkolnym Systemie Oceniania.
6. W nauczaniu dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, możliwości ucznia są punktem wyjścia do formułowania wymagań, dlatego ocenia się przede wszystkim postępy i wkład pracy oraz wysiłek włożony w przyswojenie wiadomości przez danego ucznia.
  7. Każdy sprawdzian uczeń musi zaliczyć w terminie uzgodnionym z nauczycielem – nie później jednak niż do dwóch tygodni od daty sprawdzianu lub powrotu do szkoły po czasowej nieobecności. W przypadku ponownej nieobecności ucznia w ustalonym terminie uczeń pisze sprawdzian po powrocie do szkoły. Zaliczenie polega na pisaniu sprawdzianu o tym samym stopniu trudności. W sytuacjach uzasadnionych nauczyciel może zwolnić ucznia z zaliczania zaległego sprawdzianu lub wydłużyć termin zaliczenia.
  8. Każdy sprawdzian musi zostać zaliczony w formie ustalonej z nauczycielem. Brak zaliczenia pracy pisemnej nauczyciel oznacza wpisując w rubrykę ocen „0”. Po upływie dwóch tygodni, od pojawienia się takiego wpisu w e-dzienniku i/lub powrotu ucznia po dłuższej nieobecności do szkoły, uczeń zobowiązany jest taki sprawdzian zaliczyć.
  9. Przy poprawianiu oceny obowiązuje zakres materiału, jaki obowiązywał w dniu pisania sprawdzianu, kartkówki.
  10. Uczeń może poprawić każdą ocenę ze sprawdzianu lub kartkówki tylko raz w formie ustalonej z nauczycielem i w czasie z nim uzgodnionym. Do średniej liczą się obie oceny. Ocena z poprawy otrzymuje odpowiednią wagę, a pierwotna wagę 1. W przypadku uzyskania w ramach poprawy oceny niższej pozostaje ocena wyższa.
  11. Ustalenia dotyczące różnych form pracy:
    - a) **Sprawdziany**

Sprawdziany są przeprowadzane po zakończeniu działu. Sprawdzian jest zapowiadany tydzień wcześniej i omówiony jest jego zakres. Zakres materiału utrwalony jest na lekcji powtórzeniowej. Sprawdziany są obowiązkowe. Uczeń może poprawić każdą ocenę ze sprawdzianu tylko raz w terminie do dwóch tygodni od otrzymania oceny. Do średniej liczą się obie oceny (ocena z poprawy otrzymuje wagę 3, a pierwotna - wagę 1).

b) Kartkówki

Kartkówki trwają 5-20 min. Nie muszą być zapowiadane i mogą obejmować zakres co najwyżej trzech ostatnich lekcji. Uczeń może poprawić każdą ocenę z kartkówki tylko raz, w terminie do dwóch tygodni od otrzymania oceny. Do średniej liczą się obie oceny (ocena z poprawy otrzymuje wagę 2, a pierwotna - wagę 1).

c) Odpowiedzi ustne

Termin odpowiedzi nie jest podawany do wiadomości ucznia. Uczeń ma czas na zastanowienie się. Odpowiedź ucznia trwa około 5-10 min. Dodatkowe pytanie naprowadzające obniża ocenę.

d) Prace domowe

Prace domowe są obowiązkowe. Za trzykrotne nie odrobienie pracy domowej, brak zeszytu, zeszytu ćwiczeń, nie przygotowanie do lekcji uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną. Uczeń nie otrzymuje oceny niedostatecznej, gdy przed lekcją zgłosił, iż nie potrafił w domu sam wykonać zadanej pracy, powinien jednak wówczas pokazać pisemne próby rozwiązania wszystkich przykładów lub zadań.

e) Aktywność

Ważnym składnikiem oceny ucznia jest sposób, w jaki zdobywa wiedzę i nabywa nowe umiejętności. Wszelkie zauważalne na lekcji starania: zgłaszanie się do odpowiedzi, pomoc innym w zrozumieniu problemu, aktywne uczestnictwo w lekcji, szybkość rozwiązywania problemów są nagradzane jako aktywność.

12. Stosowane jest ocenianie wspierające ucznia o charakterze motywującym. Przekazywane są różne formy informacji zwrotnej zawierającej 4 elementy:

- a) wyszczególnienie i docenienie dobrych elementów pracy ucznia,
- b) określenie tego, co wymaga poprawienia lub dodatkowej pracy ze strony ucznia, aby uzupełnić braki w wiedzy oraz opanować wymagane umiejętności,
- c) przekazanie uczniowi wskazówek, w jaki sposób powinien poprawić pracę,
- d) wskazanie uczniowi sposobu, w jaki powinien pracować dalej.

13. Ocenę klasyfikacyjną semestralną, roczną, końcową ustala się jako średnią ważoną:
- a) dopuszczający – jeśli średnia ważona znajduje się w przedziale 1,75 – 2,74
  - b) dostateczny - jeśli średnia ważona znajduje się w przedziale 2,75 – 3,74
  - c) dobry - jeśli średnia ważona znajduje się w przedziale 3,75 – 4,74
  - d) bardzo dobry - jeśli średnia ważona znajduje się w przedziale 4,75 – 5,59
  - e) celujący - jeśli średnia ważona wynosi co najmniej 5,60

Sposoby informowania uczniów i rodziców o indywidualnych i zbiorowych osiągnięciach.

1. Rodzic oraz uczeń jest na bieżąco informowany o otrzymywanych ocenach. Dziennik elektroniczny „Librus” umożliwia bieżący przepływ informacji.
2. Każda ocena jest jawna i uzasadniona ustnie lub pisemnie.
3. Informację o planowanej ocenie klasyfikacyjnej podaje się uczniowi co najmniej dwa tygodnie przed końcem semestru.
4. Informację o planowanej ocenie niedostatecznej na semestr otrzymuje uczeń i jego rodzice miesiąc przed końcem semestru.
5. Rodzice są informowani o osiągnięciach swoich dzieci podczas zebrań ogólnych, które odbywają się w terminach ustalonych na początku każdego roku szkolnego.
6. Zarówno uczeń jak i rodzice mają prawo do obejrzenia prac pisemnych oraz ocen częściowych w dzienniku. Sprawdzone i ocenione prace kontrolne uczniów przedstawiane są do wglądu uczniom na zajęciach dydaktycznych. Prace pisemne zawierają krótkie pisemne lub ustne uzasadnienie oceny, w którym nauczyciel wskazuje wiadomości i umiejętności opanowane przez ucznia w porównaniu z wymaganiami edukacyjnymi z obszaru sprawdzanego testem lub klasówką. W przypadku karkówek uzasadnienie oceny nie jest wymagane, ale obowiązkowo ta forma sprawdzenia powinna być opatrzona komentarzem (ustnym lub pisemnym) wskazującym, w jaki sposób uczeń powinien nadrobić braki oraz jakiego zakresu one dotyczą.
7. Rodzice (prawni opiekunowie) mają możliwość wglądu w pisemne prace dzieci na zebraniach ogólnych, konsultacjach w wyznaczonych godzinach i dniach tygodnia, podczas indywidualnych spotkań z nauczycielem lub poprzez wykonanie zdjęcia lub kserokopii.

Zasady współdziałania z uczniami, rodzicami i pedagogiem szkolnym w celu poprawy niezadawalających wyników nauczania.

1. Ustalenie jakie partie materiału wymagają nadrobienia.
2. Ustalenie sposobu nadrobienia zaległości:
  - a) pomoc nauczyciela,
  - b) praca własna,
  - c) zajęcia wyrównawcze
  - d) współpraca z pedagogiem szkolnym: wspólne ustalanie sposobu pracy z uczniami mającymi problemy dydaktyczne i wychowawcze.

Wymagania na poszczególne śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne

Wymagania edukacyjne do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych wynikających z realizowanego programu nauczania z historii i wiedzy o społeczeństwie stanowią załączniki do Przedmiotowego Systemu Oceniania z historii i Przedmiotowego Systemu oceniania z wiedzy o społeczeństwie:

- a) Klasa 8 – załącznik nr 11